

Sygn. akt: II K 92/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 września 2016 roku

Sąd Okręgowy w Częstochowie Wydział II Karny

w składzie :

Przewodniczący SSO Dorota Ociepa-Biel

Protokolant Agnieszka Światała

w obecności oskarżyciela publicznego - Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Lublińcu Jana Smyły

po rozpoznaniu w dniu 13 września 2016 roku i 20 września 2016 roku

sprawy:

M. B. (1), syna J. i A. z domu Z., urodzonego (...) w L.

oskarżonego o to że:

w październiku 2011 r. w województwie (...) w L. dokonał przywłaszczenia powierzonej mu przed Dyrektorem Szkoły Podstawowej (...) w S. kurtki mundurowej żołnierza (...) wraz z Krzyżem Walecznych, Medalem za Długoletnią Służbę, Medalem „Polska Swemu Obrońcy” i Odznaką Pułkową, które stanowią dobra o szczególnym znaczeniu dla kultury

tj. o przestępstwo z art. 284 § 2 kk i art. 294 § 2 kk w zw. z art. 11 § 2 kk

orzeka:

- 1) uznaje oskarżonego **M. B. (1)** za winnego tego, że w bliżej nieokreślonym czasie na początku 2012 roku w L. w województwie (...) przywłaszczył sobie powierzoną mu przez Dyrektora Szkoły Podstawowej (...) w S. kurtkę mundurową żołnierza (...) wraz z odznaczeniami w postaci Krzyża Walecznych, Brązowego Krzyża Zasługi, Medalu „Za Długoletnią Służbę”, Medalu „Polska swemu obrońcy” oraz Odznaki Pułkowej (...), stanowiące dobro o szczególnym znaczeniu dla kultury, czym wyczerpał ustawowe znamiona przestępstwa z art. 284 § 2 kk w zw. z art. 294 § 2 kk i za to na mocy art. 294 § 2 kk wymierza mu karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności;
- 2) na mocy art. 69 § 1 i 2 kk oraz art. 70 § 1 kk zawiesza oskarżonemu **M. B. (1)** warunkowo wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności na okres próby 1 (jednego) roku;
- 3) na mocy art. 72 § 1 pkt. 2 kk zobowiązuje oskarżonego **M. B. (1)** do pisemnego przeproszenia pokrzywdzonego w terminie 1(jednego) miesiąca od daty uprawomocnienia się wyroku;
- 4) na mocy art.46 § 2 kk orzeka od oskarżonego **M. B. (1)** na rzecz pokrzywdzonego - Szkoły Podstawowej (...) w S. nawiązkę w kwocie 20.000 (dwudziestu tysięcy) złotych ;
- 5) na mocy art.230 § 2 kpk zwraca pokrzywdzonemu - Szkole Podstawowej (...) w S. dowody rzeczowe w postaci: Krzyża Walecznych, Medalu „Polska swemu obrońcy”, Medalu „Za Długoletnią Służbę” oraz Odznaki Pułkowej (...) – przechowywane w Magazynie Dowodów Rzeczowych Sądu Okręgowego w Częstochowie pod pozycją (...);
- 6) na mocy art. 29 ust.1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o Adwokaturze zasądza od Skarbu Państwa na rzecz Kancelarii Adwokackiej A. W. kwotę 1859,76 (tysiąc osiemset pięćdziesiąt dziewięć 76/100) złotych - w tym naliczony

23% podatek VAT - tytułem nie opłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu w postępowaniu przed Sądem Rejonowym w Lublińcu;

7) na mocy art.627 kpk zasądza od oskarżonego **M. B. (1)** na rzecz oskarżyciela posiłkowego – Dyrektora Szkoły Podstawowej (...) w S. kwotę 1896 (tysiąc osiemset dziewięćdziesiąt sześć) złotych - tytułem zwrotu wydatków poniesionych w związku z ustanowieniem pełnomocnika z wyboru;

8) na mocy art. na mocy art.624§1 kpk, art.626§1 kpk oraz art.627 kpk w zw. z art. 2 ust.1 pkt. 3 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (Dz.U. z 1983 r, nr 49, poz.223 z późniejszymi zmianami) zasądza od oskarżonego **M. B. (1)** na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe w kwocie 884,12 (osiemset osiemdziesiąt cztery 12/100) złotych oraz opłatę w kwocie 180 (sto osiemdziesiąt) złotych, w pozostałym zakresie natomiast zwalnia go od ponoszenia kosztów sądowych, którymi obciąża Skarb Państwa.

Sygn. akt: II K 92/16

UZASADNIENIE

(sporządzone w trybie art.423 k.p.k. w zakresie orzeczonej kary)

Oskarżony M. B. (1) stanął pod zarzutem popełnienia przestępstwa z art. 284 § 2 kk i art. 294 § 2 kk w zw. z art. 11 § 2 kk, polegającym na tym, że w październiku 2011 r. w województwie (...) w L. dokonał przywłaszczenia powierzonej mu przed Dyrektorem Szkoły Podstawowej (...) w S. kurtki mundurowej żołnierza (...) wraz z Krzyżem Walecznych, Medalem za Długoletnią Służbę, Medalem „Polska Swemu Obrońcy” i Odznaką Pułkową, które stanowią dobra o szczególnym znaczeniu dla kultury.

Sąd w trybie art. 388 k.p.k., za zgodą stron, ograniczył postępowanie dowodowe w tej sprawie do wyjaśnień oskarżonego, zeznań M. W. - Dyrektora Szkoły Podstawowej w S. oraz dowodów zawnioskowanych do ujawnienia w akcie oskarżenia i przeprowadzonych na poprzedniej rozprawie, albowiem wyjaśnienia oskarżonego przyznającego się do winy, podobnie jak okoliczności popełnienia zarzucanego mu czynu, za wyjątkiem daty jego popełnienia, nie budziły wątpliwości.

Na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego, sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W 1989 r. Szkoła Podstawowa w S. przyjęła imię (...). Na uroczystościach związanych z przyjęciem tego imienia, żona L. T. - byłego żołnierza (...), za pośrednictwem nieżyjącego już S. K. przekazała na rzecz szkoły należący do jej męża mundur sierżanta (...) wraz z odznaczeniami w postaci Krzyża Walecznych, Brązowego Krzyża Zasługi, Medalu „Za Długoletnią Służbę”, Medalu „Polska swemu obrońcy” oraz Odznaki Pułkowej (...), który podobnie jak inne przedmioty o wartości historycznej został zdeponowany i wyeksponowany w gablocie Szkolnej Izby Pamięci.

W dniu 25 sierpnia 2011 r. oskarżony M. B. (2), jako prezes Stowarzyszenia (...)w L. i osoba ciesząca się dużym szacunkiem i zaufaniem, zwrócił się do M. W. - Dyrektora Szkoły Podstawowej w S. o tym samym imieniu, z prośbą o wypożyczenie eksponatów z Izby Pamięci stanowiących własność szkoły na wystawę organizowaną w Centralnej Bibliotece Wojskowej w W. na okres 3 miesięcy. W październiku 2011 r. M. B. (1) odebrał dwa mundury, w tym mundur sierżanta (...) wraz z odznaczeniami i zawiózł je na wystawę do W.. W lutym 2012 r. po zakończeniu wystawy, odebrał je z Centralnej Biblioteki Wojskowej w W. i zgodnie z umową powinien był zwrócić je szkole. Zwrócił jednak tylko jeden z wyżej wymienionych mundurów. Nie zwrócił kurtki mundurowej sierżanta (...) wraz z odznaczeniami, którą postanowił zatrzymać dla siebie wiedząc, że nie ma prawa nią rozporządzać, albowiem nie stanowi jego własności. Początkowo przechowywał tę kurtkę u siebie w domu. W tym okresie jako aktywny działacz Stowarzyszenia (...) w L. utrzymywał kontakty z rodzinami byłych żołnierzy tego pułku, spotykał się z nimi na terenie całego kraju, dużo podróżował, zaniedbując swoje obowiązki zawodowe. Z uwagi na brak dochodów i trudną sytuację finansową, w kwietniu 2013 r. postanowił sprzedać należącą do Dyrektora Szkoły Podstawowej w S. bluzę mundurową

żołnierza (...). Ostatecznie sprzedał ją na targu staroci w B.. Kilka miesięcy później sprzedał również odznaczenia w postaci Krzyża Walecznych i Odznaki Pułkowej (...) na targu staroci w C..

W rozmowach z Dyrektorem Szkoły Podstawowej w S. zapewniał, że ten mundur zwróci. Mimo licznych monitów, z przyczyn obiektywnych jednak nie mógł tego zrobić, nie udało mu się bowiem ani kurtki ani odznaczeń odzyskać. W związku z uroczystościami szkolnymi zaplanowanymi na 11 listopada 2014 r. oskarżony w dniu 10 listopada 2014 r., dostarczył szkole duplikat tego munduru wraz z oryginalnymi odznaczeniami w postaci Brązowego Krzyża Zasługi, Medalu „Za Długoletnią Służbę”, Medalu „Polska swemu obrońcy” oraz duplikatami Krzyża Walecznych i Odznaki Pułkowej (...), które wcześniej sprzedał. W późniejszym czasie złożył oświadczenie, że odkupi oryginalny mundur i zwróci go szkole. Po jakimś czasie dostarczył szkole podobny mundur, ale po przeprowadzeniu ekspertyzy okazało się, że nie pochodził on z tego okresu.

Oskarżony w przeszłości pełnił funkcję prezesa Stowarzyszenia (...) w L., cieszył się dobrą opinią i czynnie działał na rzecz rozpowszechniania wiedzy historycznej dotyczącej regionu, który reprezentował. Nie był dotychczas karany (pismo oskarżonego k.113-114 wraz z załącznikami k.142-156, dane o karalności k.183)

Powyższy stan faktyczny sąd ustalił w oparciu o wyjaśnienia oskarżonego k. 98-99, 270-271,283-284 i zeznania świadków M. W. k.11,99-100,281-283, M. G. k. 32-33,100, opinię biegłego W. M. k.160-161,168,187-188 oraz inne dowody ujawnione na rozprawie k. 284.

Oskarżony M. B. (1) przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu. Opisał okoliczności jego popełnienia. Przyznał, iż miał świadomość wartości historycznej przywłaszczonego mienia, to jest munduru żołnierza (...) – L. T., który przekazała szkole jego żona wraz z odznaczeniami w postaci Krzyża Walecznych, Brązowego Krzyża Zasługi, Medalu „Za Długoletnią Służbę”, Medalu „Polska swemu obrońcy” oraz Odznaki Pułkowej (...). Twierdził, iż początkowo nie miał zamiaru go sprzedać, zwlekał z jego oddaniem, ponieważ jako miłośnik historii tego okresu, chciał mieć ten mundur u siebie w domu. Dopiero, kiedy znalazł się w trudnej sytuacji finansowej, postanowił ten mundur i odznaczenia sprzedać. Zdawał sobie sprawę, że wcześniej, czy później będzie musiał go zwrócić, ale jak stwierdził, w obliczu problemów finansowych, nie myślał racjonalnie. W późniejszym czasie podjął kroki, żeby ten mundur i medale odzyskać, ale bez skutku. Na rzecz szkoły przekazał duplikat tej kurtki oraz drobne przedmioty ze swojej kolekcji. Po jakimś czasie na aukcji internetowej zakupił kurtkę mundurową, która miała pochodzić z okresu międzywojennego i przekazał ją na rzecz szkoły, ale po przeprowadzeniu ekspertyzy, okazało się, że nie pochodzi z tego okresu. Wyjaśnił, że cały czas podejmuje próby zdobycia munduru Żołnierza (...). W tym celu, jak twierdzi, skierował pismo do J. Z. do MSWiA oraz do Dyrektora Muzeum Powstania Warszawskiego z prośbą o pomoc w zdobyciu takiego munduru.

Sąd dał wiarę wyjaśnieniom oskarżonego, albowiem są one stanowcze i konsekwentne, znajdują poparcie w zeznaniach świadków, tworząc jednolita i logiczna całość.

To samo dotyczy zeznań M. W. oraz pozostałych świadków, które za zgodą stron, zostały ujawnione na rozprawie bez odczytania.

Sąd nie kwestionował również innych dowodów zgromadzonych w sprawie, albowiem zostały sporządzone w przewidzianym przez prawo trybie przez uprawnione do tego podmioty i nie były kwestionowane przez żadną ze stron.

Sąd zważył, co następuje:

W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego oraz poczynionych na jego podstawie ustaleń faktycznych, wina oskarżonego w przedmiocie przypisanego mu czynu, nie budzi żadnych wątpliwości.

Oskarżony niewątpliwie swoim zachowaniem wyczerpał ustawowe znamiona występku z art. 284 § 2 kk w zw. z art. 294 § 2 kk, przywłaszczył sobie bowiem powierzoną mu przez Dyrektora Szkoły Podstawowej (...) w S. kurtkę mundurową żołnierza (...) wraz z odznaczeniami w postaci Krzyża Walecznych, Brązowego Krzyża Zasługi, Medalu „Za Długoletnią Służbę”, Medalu „Polska swemu obrońcy” oraz Odznaki Pułkowej (...), stanowiące dobro o szczególnym

znaczeniu dla kultury, których mimo upływu terminu na jaki mu ją wypożyczono, nie zwrócił, traktując jak swoją własność. Nie działał pod wpływem atypowych warunków lub szczególnej sytuacji motywacyjnej, która uzasadniałaby podjęcie decyzji niezgodnej z prawem, miał zachowaną zdolność rozpoznania jego znaczenia i pokierowania swoim postępowaniem, brak było zatem brak przeszkód do przypisania mu winy w rozumieniu art. 1§3 kk.

Dyrektor Szkoły Podstawowej (...) w S., przekazując kurtkę mundurową żołnierza (...) wraz z odznaczeniami, powierzył to mienie oskarżonemu, który, jako miłośnik historii, miał świadomość wartość historycznej tego mienia i szczególnego znaczenia, jakie miał ten mundur wraz z odznaczeniami dla kultury tego regionu. Określając datę popełnienia tego czynu, sąd uznał, iż brak w niniejszej sprawie dowodów, które wskazywałyby na to, że oskarżony już w październiku, czy listopadzie 2011 r., wypożyczając tę kurtkę mundurową żołnierza (...) wraz z odznaczeniami, miał zamiar ją sprzedać. Jak ustalono wypożyczył ją w listopadzie 2011 r. na wystawę organizowaną w Centralnej Bibliotece Wojskowej w W. na okres 3 miesięcy, po upływie którego powinien ją szkole zwrócić, czego - pomimo monitów ze strony dyrektora tej szkoły - nie zrobił. Tak więc dopiero na początku 2012 r. po upływie tej daty, której nie sposób określić, dopuścił się przestępstwa przywłaszczenia powierzonego mu mienia w postaci kurtki mundurowej żołnierza (...) wraz z odznaczeniami albowiem zatrzymując ją dla siebie, postąpił z tym mieniem jak z własnym. W ocenie sądu, do tego czasu był w legalnym jego posiadaniu.

Uznając oskarżonego za winnego popełnienia przypisanego mu czynu z art. 284 § 2 kk w zw. z art. 294 § 2 kk, Sąd mając na uwadze wcześniejsze stanowisko stron zaprezentowane w związku ze złożonym wcześniej wnioskiem oskarżonego o dobrowolne poddanie się karze w trybie art. 387 k.p.k., wymierzył mu karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 1 rok, zobowiązując go jednocześnie w trybie art. 72 § 1 pkt. 2 kk do pisemnego przeproszenia pokrzywdzonego w terminie 1 miesiąca od daty uprawomocnienia się wyroku.

Jednocześnie na mocy art. 46 § 2 kk, sąd orzekł od oskarżonego M. B. (1) na rzecz pokrzywdzonego - Szkoły Podstawowej (...) w S. nawiązkę w kwocie 20.000 złotych .

Przy wymiarze kary, Sąd miał na uwadze stopień społecznej szkodliwości czynu, który z uwagi na jego charakter, rodzaj dobra chronionego prawem i sposób działania sprawcy, ocenił jako znaczny. Nie ulega bowiem wątpliwości, że oskarżony mając możliwość postąpienia w sposób zgodny z prawem, wybrał model postępowania pozostający w sprzeczności z podstawowymi zasadami obowiązującego porządku prawnego, społecznego i moralnego, a czyn, jakiego się dopuścił, godził w dobro o szczególnym znaczeniu dla kultury.

Określając wymiar orzeczonej kary, Sąd miał na uwadze okoliczności obciążające, do których zaliczył świadomość oskarżonego w zakresie szczególnej dla pokrzywdzonego - Szkoły Podstawowej (...) w S. - wartości historycznej i sentymentalnej przywłaszczonego mienia z uwagi na przyjęte przez nią imię, fakt, że jako prezes Stowarzyszenia (...) w L. i pasjonat historii tego okresu, posiadał wyższą od przeciętnej świadomość wartości historycznej tego mienia dla kultury i dopuścił się tego czynu nadużywając zaufania, jakim w związku z pełnioną funkcją, darzył go pokrzywdzony.

Wymierzając karę w dolnych granicach ustawowego zagrożenia, sąd uwzględnił jednocześnie szereg okoliczności łagodzących, do których zaliczył przyznanie się oskarżonego do winy, dotychczasową jego niekaralność, pozytywne opinie z placówek i instytucji, w których oskarżony się udzielał oraz fakt, że czyn jakiego się dopuścił miał w jego życiu incydentalny charakter, a po jego popełnieniu czynił starania o naprawienia wyrządzonej nim szkody i szczerze żałował swojego występku.

Mając na uwadze wyżej wymienione okoliczności łagodzące, dotychczasową linię życia oskarżonego, w szczególności fakt, iż nie był uprzednio karany, sąd zastosował wobec niego dobrodziejstwo warunkowego zawieszenia wykonania kary, uznając, że mimo niewykonania kary będzie on przestrzegał porządku prawnego i nie popełni ponownie przestępstwa.

Ponadto, aby dać wyraz społecznej szkodliwości tego czynu, sąd na mocy art. 72 § 1 pkt. 2 k.k. zobowiązał oskarżonego do pisemnego przeproszenia pokrzywdzonego w terminie 1 miesiąca od daty uprawomocnienia się wyroku.

Jednocześnie, aby realnie wzmóc dolegliwość orzeczonej w ten sposób kary, w związku ze złożonym przez pokrzywdzonego wnioskiem o naprawienie szkody, sąd na mocy art.46 § 2 k.k. zasądził od oskarżonego M. B. (1) na rzecz pokrzywdzonego - Szkoły Podstawowej (...) w S. - nawiązkę w kwocie 20.000, uznając iż z uwagi na charakter przywłaszczonego mienia, jego wartość historyczną i znaczenie dla kultury, ustalenie rzeczywistej wartości nie jest możliwe.

Zdaniem Sądu orzeczona w ten sposób kara jest adekwatna do stopnia społecznej szkodliwości przypisanego oskarżonemu czynu i odniesie pozytywny skutek zarówno w zakresie prewencji ogólnej, jak i wobec oskarżonego odwołując go od popełnienia podobnych przestępstw w przyszłości. Mając na uwadze sylwetkę i dotychczasowy tryb życia oskarżonego, w ocenie sądu, samo wszczęcie i prowadzenie postępowania karnego w tej sprawie połączone ze świadomością możliwości zarządzenia wykonania wobec niego kary pozbawienia wolności orzeczonej z warunkowym zawieszeniem, w przypadku nie wywiązania się w okresie próby z nałożonych na niego obowiązków, będzie dla niego wystarczającą nauką na przyszłość, uświadomi mu naganność czynu jakiego się dopuścił i powstrzyma przed naruszaniem prawa w przyszłości. Okres próby 1 roku natomiast będzie wystarczający aby tę pozytywną prognozę zweryfikować.

Na mocy art.230 § 2 kpk sąd zwrócił pokrzywdzonemu - Szkole Podstawowej (...) w S. - dowody rzeczowe w postaci: Krzyża Walecznych, Medalu „Polska swemu obrońcy”, Medalu „Za Długoletnią Służbę” oraz Odznaki Pułkowej (...) – przechowywane w Magazynie Dowodów Rzeczowych Sądu Okręgowego w Częstochowie pod pozycją (...).

Na mocy art. 29 ust.1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o Adwokaturze zasądził od Skarbu Państwa na rzecz Kancelarii Adwokackiej A. W. kwotę 1859,76 (tysiąc osiemset pięćdziesiąt dziewięć 76/100) złotych - w tym naliczony 23% podatek VAT - tytułem nie opłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu w postępowaniu przed Sądem Rejonowym w Lublińcu.

Na mocy art.627 kpk zasądza od oskarżonego M. B. (1) na rzecz oskarżyciela posiłkowego – Dyrektora Szkoły Podstawowej (...) w S. kwotę 1896 złotych - tytułem zwrotu wydatków poniesionych w związku z ustanowieniem pełnomocnika z wyboru, według norm przypisanych.

Jednocześnie, mając na uwadze aktualną sytuację finansową oskarżonego, sąd na mocy art. na mocy art.624§1 kpk, art.626§1 kpk oraz art.627 kpk w zw. z art. 2 ust.1 pkt. 3 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych, obciążył go w części kosztami sądowymi w kwocie 884,12 złotych oraz opłatą w kwocie 180 złotych, w pozostałym zakresie natomiast zwolnił go od ponoszenia kosztów sądowych, którymi obciążył Skarb Państwa.